Societat | | Actualitzat el 06/12/2018 a les 16:57

Cellers amb vistes a l'aerogenerador, un paisatge que la Terra Alta vol evitar

?Un projecte per instal·lar 30 nous molins a la comarca fa témer per l'aposta pel vi i l'enoturisme

Al celler Bernaví de Vilalba dels Arcs (Terra Alta) van començar fa deu anys amb la idea de crear un allotjament rural per complementar la producció de vi, però mai l'han tirat endavant. L'activació d'un projecte per instal·lar nous parcs eòlics a la comarca ha estat fonamental per a la renúncia.

"Darrere del meu celler hi van dos aerogeneradors", explica Marco Bernava, que per ara ha desistit d'aquell propòsit davant la perspectiva de tindre turistes allotjats gairebé sota l'ombra d'un molí gegant. Bernava està convençut que tenir els aerogeneradors tan a prop li resultarà poc convenient. "No hi pot haver enoturisme en una zona pseudoindustrial", sosté.

Precisa que "benvinguda sigui l'energia eòlica", però creu que no es pot passar per alt que ara el model de desenvolupament d'aquest territori ha canviat. La Terra Alta s'ha reivindicat en els darrers anys com a territori vinícola i enoturístic, amb la varietat de la garnatxa blanca com a bandera. Un dels resultats d'aquesta aposta ha arribat enguany amb l'organització de la sisena edició del concurs internacional Grenaches du Monde.



Marco Bernava, Gino Bernava i Ruth Fullat Sisteré, del celler Bernaví. Foto: Bernaví

El desenvolupament de l'eòlica s'havia previst amb anterioritat, i ja hi ha instal·lats 184 aerogeneradors, segons la Denominació d'Origen (DO) Terra Alta, però la crisi havia aturat el compliment del pla.

L'empresa que impulsa els nous parcs eòlics és Naturgy, l'antiga Gas Natural, que en projecta tres de 30 megawatts cadascun, a raó de 10 aerogeneradors per cada instal·lació, segons detalla la companyia.

Es repartiran entre els municipis de Batea, la Pobla de Massaluca i Vilalba dels Arcs. Naturgy subratlla que ja disposa de "les autoritzacions administratives i ambientals necessàries fins a la data per al desenvolupament d'aquest projecte", i la resta de tràmits resten pendents d'aprovació per part de la Generalitat. Només falta la del pla especial urbanístic, que és el pas previ a la concessió de la llicència, indiquen des del Departament d'Empresa i Coneixement.

No obstant això, també queda per resoldre un recurs d'alçada de la Denominació d'Origen sobre el qual no s'ha rebut "cap resposta oficial", segons la DO, la qual ha advertit que treballa per presentar un contenciós administratiu si segueix sense rebre-la.

Bernava és un dels representants dels cellers al consell regulador de la denominació, i veu "una incoherència total" que les administracions empenyin perquè el vi vaja endavant i alhora s'atorgui el permís per als aerogeneradors. A Empresa i Coneixement sostenen que no es pot denegar sense un criteri que ho justifiqui, i afegeixen que el recurs d'alçada segueix en tràmit.

Predomini d'un paisatge agrari o industrial

Ningú es posiciona en contra de l'eòlica, però sí que pugui anar en detriment de la preservació del paisatge i el revulsiu que la Terra Alta ha començat a trobar en el vi i el turisme. "Estem a favor de l'energia eòlica, però no que això impliqui un desequilibri territorial i una massificació a uns pobles que tenen altres recursos per poder tirar endavant", sosté Pili Sanmartín, del celler Bàrbara Forés de Gandesa.

Sanmartín és una de les veus que han impulsat un comunicat que es titula "Prou massificació eòlica a la Terra Alta", en el qual s'adverteix que encara falten 127 aerogeneradors per instal·lar si es compleixen els plans inicials. El signen la Plataforma per a la Defensa de la Terra Alta i l'Ateneu Popular La Pastora, que insten a no donar més permisos i a blindar la comarca perquè no proliferin més molins.

Ramon Roqueta, del celler La Fou de Batea, considera que "les centrals eòliques, per renovables que siguen, no són sostenibles", i insta qui pensi que no tenen impacte a passejar "al peu d'un d'aquests monstres i imaginar-se'l al jardí de casa".

Sanmartín reclama als alcaldes que es posicionin. "La pregunta és quin tipus de paisatge volem: agrari o industrial?", reflexiona, i els llança una advertència si els nous aerogeneradors tiren endavant. "Sereu responsables del fet de cosir la comarca amb molins i de destruir el nostre futur", avisa.



Joan Arrufí, President de la DO Terra Alta, amb Salvador Puig, President de l'INCAVI

Alcaldes a favor i en contra de més molins

La Pobla de Massaluca és un dels municipis on se'n preveuen de nous. L'alcalde, Antoni Ferré (CiU), defensa que els parcs eòlics "no han representat una cosa negativa a la Terra Alta". El municipi no en té cap per ara, però assegura que el conveni amb Naturgy, que encara no s'ha signat, implica percebre més de 10.000 euros a l'any per molí.

Afirma que n'hi van quatre al poble, de manera que es rebrà "un mínim fix anual" de 50.000 euros en una població de 335 habitants amb un pressupost de 380.000 euros. A Batea, un altre dels indrets on s'instal·laran aerogeneradors, ja n'hi tenen i han hagut de recórrer als tribunals per cobrar les compensacions pactades amb multinacionals energètiques, explica l'alcalde, Joaquim Josep Paladella, d'Unió per la Terra Alta (UPTA), formació que té un acord amb el PSC.

Paladella creu que hi ha "un excés de parcs eòlics", rebutja que es decideixin els nous "des d'un despatx de Barcelona" i considera que no es poden habilitar en zones rústiques. Des del Pinell de Brai, també està en contra d'incrementar-los l'alcaldessa, Eva Amposta (Entesa pel Pinell, formació que es va presentar per ICV-EUiA). "No estan representant cap condició de qualitat de vida a la comarca", defensa, i agrega que segueix entre les més empobrides.
"El retorn econòmic és mínim", insisteix.